

РАЗГОВОРИ СА ЉУДИМА ИЗ ПРИВРЕДЕ: АЦО ИЛИЋ,
ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР РУДНИКА И ФЛОТАЦИЈЕ „РУДНИК“

У жеку короне приходи Рудника пали за 30 одсто

Према речима генералног директора Рудника и флотације „Рудник“ Аца Илића, проблеми са производњом и ценама концентрата у току претходне године проузроковали су пад финансијске реализације у другом кварталу за 30% у односу на 2019. Иако је октобру месецу 2020. године произведено највише концентрата од момента приватизације, губитак из другог квартала није могао да буде надокнађен. О осталим потешкоћама које су пратиле Рудник током пандемије, условима пословања у години за нама и новинама у овом предузећу, читајте у наставку интервјуа

● Како је предузеће Рудник и флотација „Рудник“ дочекало феномен коронавируса и који су били први проблеми са којима сте се сусретали?

– Као што је познато, ванредно стање у Републици Србији је проглашено 15.03.2020. године.

У склопу првог корака, који је предузет пре проглашавања ванредног стања у РС, Рудник је купио шест инфрацрвених термометара. Ти термометри су били коришћени на капијама РЈ Јама, РЈ Флотација и у Управној згради Рудника, ради провере телесне температуре третиралих лица (добављача, гостију и сл).

Првог дана након проглашеног ванредног стања усвојен је и донет Акциони план Рудника и флотације „Рудник“ доо Рудник у борби против Ковида-19. Акциони план садржи све кораке и процесе које је Рудник предузео како би спречио ширење вируса у кругу предузећа. Први кораци

били су набавка респираторних заштитних маски и рукавица и њихово обавезно коришћење, свакодневна дезинфекција радних просторија, повећање броја хигијеничара, обавезна дезинфекција аутобуса којима се возе радници. Такође, свим запосленима подељени су флајери односно Кодекс понашања за запослене Рудника и флотације „Рудник“ доо Рудник током трајања ванредног стања због епидемије Ковида-19.

Први проблем који се појавио је било одсуство радника услед новонастале ситуације. На нивоу привредног друштва, због запослених који су одсуствовали са рада услед заразе коронавирусом, (3 оболела) односно, услед самоизолације јер су били контакти са зараженима изгубљено је 246 надница, због запослених који су одсуствовали због здравствених тегаба, а који спадају у ризичне групе изгубљено је 173 наднице, због запосле-

них који су одсуствовали са рада због чувања деце, јер им је сугружнички запослен у здравственим установама изгубљена је 121 надница. Радници из Северне Македоније су били одсутни од 28.03. па до 07.07. Од 16 радника 12 је отишло кући, јер су желели да буду са својим породицама.

Увођењем ванредног стања дошло је до проблема организације доласка радника на посао и одласка са посла због увођења полицијског часа. Ограничење кретања је било од 20 до 05 часова. Друга смена се завршавала у 23 часа, тако да су радници морали да оду кући у време полицијског часа. Трећа смена почиње у 23 часа, тако да радници морају да дођу на посао у време полицијског часа. Такође, поједини радници су радили суботом и недељом. Кадровска служба предузећа Рудник, у сарадњи са свим радним јединицама, је морала свакодневно, дан за дан да припрема спискове. Приближно је дневно 400 радника узимало потврде. То био доста комплексан процес, али смо све успели да реализујемо без већих препрека и проблема.

● Колико је пандемија утицала на пословање, на саму производњу и актуелне планове и програм?

– Због свега наведеног дошло је до проблема у експлоатацији руде. Од потребних 30 дневних екипа имали смо на располагању 24, што значи да је ван строја било 6 комплетних екипа, односно 20%. Због смањеног броја извршилаца морали смо да распоредимо раднике на откопе где је масовно откопавање, што је резултирало смањењем средња у концентрату, јер је сребро неравномерно распоређено и налази се претежно на малим рудним телима, за шта у том првом моменту није било довољно радника.

Да несрећа никада не иде сама, показао је пад цена на берзи, наши производи сребро, олово, бакар и цинк су у марту пали на најниже гране. Пад цена у 2020. је био: Pb – 16%, Zn – 20%, Cu – 17%, Ag – 17%.

● С обзиром на то да сте оријентисани на извоз, колико је то било отежано и како сте се изборили са тим?

– Плашили смо се да ће бити застоја и затварања граница, како у друмском, тако и у железничком саобраћају. Срећом, извоз концентрата у 2020. години је одрађен по плану.

● Да ли Вам је, када се све узме у обзир, корона задала

тежак ударац и какве је последице оставила, или ће остати?

– Проблеми са производњом и ценама концентрата су проузроковали пад финансијске реализације у другом кварталу за 30% у односу на 2019. годину. Цене метала на Лондонској берзи су у међувремену скочиле. У октобру месецу 2020. године смо произвели највише концентрата од момента приватизације од 2004. године. И поред тога, губитак из другог квартала није могао да буде надокнађен.

● Да ли сте користили помоћ државе и колико Вам је то значило?

– Државна помоћ је стигла баш на време. Правним лицима (микро, мала и средња предузећа) одложена је доспелост за плаћање пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада до 04. јануара 2021. године за укупно четири месеца. Ове обавезе су пролонгиране за 2021. годину и биће плаћене у 24 једнаке рате.

Дата је могућност да се остави право на уплату бесповратних новчаних средстава из буџета Републике Србије за месеце мај, јун, јул, август и септембар, укупно 4,2 минимална лична дохотка за све запослене раднике. Као средње предузеће, ми смо искористили сву државну помоћ. Без тих средстава, а због силних проблема, делатност предузећа би била угрожена.

● Да ли има неких новина у предузећу Рудник и флотација „Рудник“, нешто што бисте истакли?

– И поред тешке ситуације Рудник је наставио да повећава број запослених.

Дана 15. марта 2020. године је било 468 запослених. У периоду од 15. марта до 01. децембра је пријављено 25 нових радника да би употпунили упражњена места одсутних. У истом периоду одављено је 20 запослених, од тога 11. по основу одласка у пензију. Данас имамо 473 запослена.

Оно чиме се поносимо је то што смо кренули у подмлађивање високообразовног кадра. У последња три месеца примили смо три инжењера, од тога две колегице које су биле најбољи студенти у својој генерацији на Рударско-геолошком факултету. Младе образоване колеге и колегице су будућност нашег рудника и промотери наше оријентације да промовишемо знање и стручност који су критеријуми будућих успеха.

И. Ђ.